

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL of the journal / URL časopisu: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Author(s) / Autor(i): Jarmila Androvičová – Martina Bolečeková
Article / Článok: Medzinárodná konferencia: „HUMAN FORUM 2019 – Voľby ako základný nástroj demokracie“
Publisher / Vydavateľ: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov – UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and International Relations – UMB Banská Bystrica
DOI: <http://doi.org/10.24040/politickevedy.2020.23.1.260-263>

Recommended form for quotation of the article / Odporúčaná forma citácie článku:

ANDROVIČOVÁ, J. – BOLEČEKOVÁ, M. 2020. Medzinárodná konferencia: „HUMAN FORUM 2019 – Voľby ako základný nástroj demokracie“. In *Politické Vedy*. [online]. Vol. 23, No. 1, 2020. ISSN 1335 – 2741, pp. 260-263. Available at: <http://doi.org/10.24040/politickevedy.2020.23.1.260-263>

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu Politické vedy. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA: „HUMAN FORUM 2019 - VOLBY AKO ZÁKLADNÝ NÁSTROJ DEMOKRACIE“

INTERNATIONAL CONFERENCE: „HUMAN FORUM 2019 - ELECTIONS AS AN ESSENTIAL TOOL OF DEMOCRACY“

Jarmila Androvičová – Martina Bolečeková*

V dňoch 27. a 28. novembra 2019 sa na pôde Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici konal šiesty ročník medzinárodného diskusného fóra o demokracii a ľudských právach HUMAN FORUM. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky **Zuzany Čaputovej**, verejnej ochrankyne práv **Márie Patakyovej**, primátora mesta Banská Bystrica **Jána Noska**, rektora Univerzity Mateja Bela **Vladimíra Hiadlovského** a dekana Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB **Branislava Kováčika**.

HUMAN FORUM je súčasťou aktivít platformy Nie v našom meste. Vzniklo teda z iniciatívy občanov a občianok, ktoré sa rozhodli svojimi aktivitami podporiť hodnoty a myšlienky demokracie a ľudských práv, ktoré začínajú byť v našej spoločnosti stále častejšie napádané a spochybňované. Podujatie je jedinečné predovšetkým prepojením občianskeho a akademického sektora, odbornej a občiansky angažovanej verejnosti.

Hlavnou témou tohtoročného podujatia boli voľby. Zvolenú tému možno chápať ako pripomenutie 30. výročia novembrových udalostí z roku 1989, v ktorých bola ako jedna zo základných podmienok občanov nastolená práve

* Mgr. Jarmila Androvičová, PhD. pôsobí ako odborná asistentka na Katedre politológie, Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Kuzmányho 1, 974 11 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: jarmila.androvicova@umb.sk.

PhDr. Martina Bolečeková, PhD. pôsobí ako odborná asistentka na Katedre medzinárodných vzťahov a diplomacie, Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Kuzmányho 1, 974 11 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: martina.bolecekova@umb.sk.

DOI: <http://doi.org/10.24040/politickevedy.2020.23.1.260-263>

požiadavka na usporiadanie slobodných volieb. Zároveň bola téma aktuálna, pretože práve v tomto období prebiehala kampaň k nadchádzajúcim parlamentným voľbám.

Diskusné fórum malo ambíciu hľadať odpovede na niektoré dôležité otázky spojené s problematikou volieb: Vieme dostatočne doceniť možnosť slobodne voliť? Nesvedčí nízka účasť o opaku? Rozhodujeme sa slobodne a zodpovedne, alebo pod vplyvom propagandy, dezinformácií a manipulácií? Aký je vplyv volebných kampaní a predvolebných prieskumov na rozhodovanie voličov? Je vhodné, ak sa do politiky zapájajú aj mimovládne organizácie a občianski aktivisti/aktivistky? Aké sú naše skúsenosti s občianskym aktivizmom v porovnaní s okolitými krajinami? Patrí politika do kostola?

Odpovede na formulované otázky hľadali jednak pozvaní hostia z rôznych vedných odborov, ale zároveň tí, ktorých sa tieto otázky priamo dotýkajú – teda občianski aktivisti, novinári, pedagógovia i kňazi. HUMAN FORUM má tradične niekoľko súčastí a k téme pristupuje z rôznych uhlov pohľadu a rôznymi formami. Preto aj tento rok boli súčasťou podujatia diskusia, seminár, vedecká konferencia, ľudskoprávny kvíz pre študentov stredných škôl, ale aj ekumenická bohoslužba a kultúrny večer.

Podujatie HF2019 slávnostne otvorili **Mária Patakyová**, verejná ochrankyňa práv SR, **Ján Lunter**, predseda BBSK, **Ján Nosko**, primátor mesta Banská Bystrica, **Vladimír Hiadlovský**, rektor UMB, **Branislav Kováčik**, dekan FPVaMV UMB, **Maroš Chmelík**, riaditeľ CKO a koordinátorka podujatia **Csilla Droppová**, v Cikkerovej sieni historickej radnice mesta Banská Bystrica. Otvárací program podujatia pokračoval diskusiou na tému *Slobodné voľby – nízka účasť a rastúci extrémizmus vo volebných výsledkoch*, s moderátorom **Pavlom Demešom**. Diskutérmi boli vzácní hostia podujatia **Terje Theodor Nervik**, veľvyslanec Nórskeho kráľovstva, **Andrew John Garth**, veľvyslanec Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, **Griffin Rozell**, hovorca ambasády USA na Slovensku, **Martijn Lambarts**, zástupca veľvyslanca Holandského kráľovstva a **Samuel Goda**, osobitný predstaviteľ úradujúceho predsedu OBSE pre mládež a bezpečnosť. Sociologička **Zora Bútorová** následne prezentovala výsledky výskumu, realizovaného Inštitútom pre verejné otázky, a publikáciu *30 rokov od pádu komunizmu očami verejnosti: Zisky a straty nadobudnutej slobody*.

Slávnostné otvorenie HF 2019 zavŕšilo ocenenie najaktívnejších škôl zapojených do neformálneho vzdelávacieho programu *Školy za demokraciu* a odovzdanie ceny HUMAN FORUM. Cena HF 2019 za mimoriadny čin

v humanizácii spoločnosti bola tento rok udelená etnologicke a bývalej riaditeľke Dokumentačného strediska holokaustu **Monike Vrzgulovej**.

Počas prvého dňa HF2019 sa už tradične konala medzinárodná vedecká konferencia, tento rok s názvom *Voľby po roku 1989 – premeny, trendy, súvislosti*, ktorej hlavným cieľom bolo reflektovať aktuálne trendy volieb, volebných systémov a volebného správania predovšetkým v priestore krajín V4. Na konferencii vystúpili účastníci zo Slovenska i z Českej republiky, odzneli tu príspevky teoretické, reflektujúce meniacu sa úlohu volieb v súčasnom politickom systéme i príspevky empirické, zamerané na analýzu volebných profilov konkrétnych politických strán či politických predstaviteľov.

Spríevodným podujatím prvého dňa HF 2019 bol aj medzinárodný seminár na tému *Masové protesty ako nový stredoeurópsky fenomén*, ktorého hlavným organizátorom bola Nadácia Ekopolis. Zorganizovanie medzinárodného seminára na takúto tému reflektovalo skutočnosť, že v posledných rokoch prešla strednou Európou vlna masových protestov: desaťtisíce ľudí na Slovensku, v Českej republike, Poľsku, Maďarsku a západnom Balkáne sa pripojili k iniciatívam, ktoré po tridsiatich rokoch opäť volali po právnom štáte, dodržiavaní občianskych práv, spravodlivosti, riadnom vyšetrowaní prípadov politickej korupcie a pod. Hoci protestné zhromaždenia sú legitímnym spôsobom vyjadrovania názorov občanov, napriek tomu vyvolali protesty kontroverzné ohlasy, o. i. boli označené za politicky neobjektívne, či „financované podozrivými jednotlivcami“. Na druhej strane boli protesty dôkazom zvýšeného záujmu verejnosti, vrátane mladej generácie, o správu vecí verejných. Priebeh a výsledky protestov prišli na seminár zhodnotiť sociologička z Univerzity Mateja Bela **Alexandra Bitušiková**, srbský občiansky aktivista **Miloš Injac** (Ne davimo Beograd), česká novinárka **Jana Ustohalová** (DeníkN) a **Marta Lempart** (organizátorka Ogólnopolski strajk kobiet).

Na seminár časovo a aj tematicky nadviazala „Oxford-style“ diskusia s názvom *Z NGO do politiky*, v rámci ktorej **Juraj Hipš** a **Andrej Nosko** diskutovali o tom, kde je hranica medzi občianskou angažovanosťou a politickou činnosťou a či je prirodzené, vhodné a správne, keď sa občianski aktivisti začnú politicky angažovať.

Druhý deň podujatia bol takmer výlučne venovaný diskusiám, tematicky rozdeleným do štyroch panelov. V prvom panely s názvom *Slobodné voľby ako nástroj demokracie* sa stretli politológ **Jozef Lenč** a sociológovia **Zuzana Kusá**, **Martin Bútora** a **Ivan Chorvát**. Druhý panel bol zameraný na volebné kampane a predvolebné výskumy a diskutovali v ňom sociológ a analytik **Martin**

Slosiarik, volebný expert **Daniel Kerekes**, sociologička **Zora Bútorová** a politický geograf **Tibor Madleňák**. Témou tretieho medzinárodného panelu boli skúsenosti s občianskym aktivizmom v postkomunistických krajinách a zúčastnili sa ho **Máté Varga** (Director of the Civil College Foundation) z Maďarska, **Robert Hojda** (Congres of Democratic Civic Movement) z Poľska a za občiansku iniciatívu Nie v našom meste Banská Bystrica **Martina Strmeňová** a **Jakub Pohle**. Záverečná diskusia sa preniesla do Centra nezávislej kultúry Záhrada, kde kazateľka **Gabriella Kopas**, teológ **Samuel Jezný**, senior žilinského seniorátu Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania **Marian Kaňuch**, gréckokatolícky farár z Banskej Bystrice **Ján Krupa** a predseda Rady Bratskej jednoty baptistov **Benjamin Uhrin**, spolu s moderátorom a výkonným riaditeľom Fóra náboženstiev sveta – Slovensko **Máriom Nicolinim** diskutovali na tému *Volby a cirkev: Patrí politika do kostola?*

Organizátori podujatia veria, že sa v rámci programu podarilo niektoré otázky zodpovedať, iné otvoriť, inšpirovať aktívnych účastníkov i návštevníkov spôsobom, ktorý im bude užitočný v ich ďalšej práci a činnosti a podnietiť záujem tých, ktorí doposiaľ nad mnohými diskutovanými problémami neuvažovali. Viac informácií a záznamy diskusií nájdete na www.humanforum.sk.